

## Teshuva: Finding Our Way, Finding Ourselves

ערב יוהכ"פ תשע"ו

Rabbi Shmuel Silber

### 1. בראשית פרק כב פסוק יב

וַיֹּאמֶר אֱלֹהֵי שְׁלֹחַ יֶדְךָ אֶל־הַנֶּעֱר וְאֶל־תַּעֲשֵׂ לוֹ מְאוּמָה כִּי עַתָּה יָדַעְתִּי כִּי־יִרְא אֱלֹהִים אֶתָּה וְלֹא חֲשַׁכְתָּ אֶת־בְּנֶךָ אֶת־יְחִידְךָ מִמֶּנִּי:

### 2. מדרש תנחומא (ורשא) פרשת וירא סימן כב

ביום השלישי וכי מאחר שהדרך קרובה למה נתעכב שלשת ימים כיון שראה שלא קבלו ממנו הלך ונעשה לפניו נהר גדול, מיד ירד אברהם לתוך המים והגיע עד ברכיו, אמר לנעריו בואו אחרי ירדו אחרי, כיון שהגיע עד חצי הנהר הגיע המים עד צוארו באותה שעה תלה אברהם עיניו לשמים אמר לפני רבש"ע בחרתני הודרתני ונגלית לי ואמרת לי אני יחיד ואתה יחיד על ידך יודע שמי בעולמי והעלה יצחק בנך לפני לעולה ולא עכבתי והריני עוסק בצוויך ועכשיו באו מים עד נפש אם אני או יצחק בני טובע מי יקיים מאמריך על מי יתייחד שמך, א"ל הקדוש ברוך הוא חייך שעל ידך יתייחד שמי בעולם, מיד גער הקדוש ברוך הוא את המעין ויבש הנהר ועמדו ביבשה,

### 3. מעין בית השואבה

ונראה שידוע שבלשון חז"ל המים מרמזים לחסד והאש לדין (עיי' פסחים קיח. שגביראל ממונה על האש ומיכאל על המים), וא"כ י"ל שעצת השטן שעשה לפניו נהר גדול היתה שהתלבש במדת החסד, ועי"ז הרגיש אברהם אבינו לבנו ליצחק שפע של אהבה בלי גבול,

### 4. בראשית פרק מד

(לד) כִּי־אֵיךְ אֶעֱלֶה אֶל־אָבִי וְהַנֶּעֱר אֵינְנוּ אִתִּי פֶּן אֶרְאֶה בָרַע אֲשֶׁר יִמָּצֵא אֶת־אָבִי:

### 5. תולדות יעקב יוסף בראשית פרשת ויגש

כך כל יהודי צריך לדבר אל לבו – אעלה אחר כך אל אבי שבשמים, ימי הנעורים אינם אתי ...

Rav Ya'akov Yosef haCohen (Katz) was the greatest of the Besht's disciples together with R. Dov Baer of Mezritch. He served as rabbi of many communities, and from 1770 in Polonne, where he died in 1782.

### 6. ליקוטי מוהר"ן

וזה בחינת עקידת יצחק שמזכירין בראש השנה, שהוא בחינת שופר של איל, אילו של יצחק .... וע"כ נקרא יצחק על שם הצחוק והשמחה ...

### 7. בראשית פרק כא

(ו) וַתֹּאמֶר שְׂרָה צָחָק עָשָׂה לִי אֱלֹהִים כֹּל־הַשְּׂמֵעַ יִצְחָק־לִי:

### 8. תלמוד בבלי מסכת עבודה זרה דף יז עמוד א

אמרו עליו על ר"א בן דורדיא, שלא הניח זונה אחת בעולם שלא בא עליה. פעם אחת שמע שיש זונה אחת בכרכי הים והיתה נוטלת כיס דינרין בשכרה, נטל כיס דינרין והלך ועבר עליה שבעה נהרות. בשעת הרגל דבר הפיחה, אמרה: כשם שהפיחה זו אינה חוזרת למקומה, כך אלעזר בן דורדיא אין מקבלין אותו בתשובה. הלך וישב בין שני הרים וגבעות, אמר: הרים וגבעות בקשו עלי

רחמים, אמרו לו: עד שאנו מבקשים עליך נבקש על עצמנו ... אמר: שמים וארץ בקשו עלי רחמים, אמרו: עד שאנו מבקשים עליך נבקש על עצמנו ... אמר: חמה ולבנה בקשו עלי רחמים, אמרו לו: עד שאנו מבקשים עליך נבקש על עצמנו ... אמר: כוכבים ומזלות בקשו עלי רחמים, אמרו לו: עד שאנו מבקשים עליך נבקש על עצמנו ... אמר: אין הדבר תלוי אלא בי, הניח ראשו בין ברכיו וגעה בבכיה עד שיצתה נשמתו. יצתה בת קול ואמרה: ר"א בן דורדיא מזומן לחיי העולם הבא.

#### 9. תלמוד בבלי מסכת יומא דף פה עמוד ב

אמר רבי עקיבא: אשריכם ישראל, לפני מי אתם מטהרין, מי מטהר אתכם – אביכם שבשמים, שנאמר וזרקתי עליכם מים טהורים וטהרתם ואומר מקוה ישראל (ה') מה מקוה מטהר את הטמאים – אף הקדוש ברוך הוא מטהר את ישראל.

#### 10. שערי תשובה (שער ראשון ט')

ט. והנה מדרגות רבות לתשובה, ולפי המדרגות יתקרב האדם אל הקדוש ברוך הוא<sup>א</sup>. ואמנם לכל תשובה תמצא סליחה<sup>ב</sup>, אך לא תטהר הנפש טהר שלם<sup>ג</sup> להיות העוונות כלא היו<sup>ד</sup>, זולתי כאשר יטהר

(ב) עיין בבית אלקים למבי"ט שער התשובה פרק י"ב שכתב דאף שענין התשובה הוא החרטה ועזיבת החטא מ"מ אינו כשאר המצות שעושה חלק מן המצוה אין לו שכר כלל כמו מצות ציצית, שהעושה ציצית בג' כנפות לבד לא עשה כלום, אבל בתשובה בחרטה לבד אפילו בלא עזיבת החטא מועילה קצת, וכמו שמצינו באחאב